

Secretaris:
Mr. W.J.B. Claassen-Dales
Oranje Plantage 39
2611 TK Delft
Tel.: 015 2144574

Penningmeester:
M.L. Hom
Meermanstraat 150
2614 AM Delft
Tel.: 015 2126798

Banknummer: NL76 INGB 0000 5873 45
ten name van: Delfia Batavorum te Delft

Internet: www.delfia-batavorum.nl
E-mail: info@delfia-batavorum.nl

Voorwoord van de voorzitter

Het Stadsarchief Delft heeft dit jaar zijn nieuwe website ingeluid met een nieuw project: 365 dagen Delft. Vanaf september 2018 wordt een jaar lang elke dag door Gerrit Verhoeven en Ingrid van der Vlis uit de onuitputtelijke collecties een mooi, verrassend, belangrijk of onverwacht archiefstuk op de website getoond en toegelicht. Elke week wordt zo'n archiefschat ook nog eens in Delft op Zondag gepresenteerd. Een ambitieus project dat niet alleen de veelzijdigheid laat zien van de geschiedenis van Delft, de rijkdom van de collecties van het archief en de creativiteit en deskundigheid van de makers, maar dat ook de mogelijkheden demonstreert van een goede website voor het stimuleren van de belangstelling voor de geschiedenis.

Die presentatiemogelijkheden van een historische website worden aan de andere kant weer gefrustreerd door de strikte manier waarop men recentelijk de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Auteurswet is gaan toepassen op gedigitaliseerde teksten en afbeeldingen die archieven online beschikbaar hebben gesteld voor onderzoek. Archieven hebben als gevolg daarvan grote delen van hun collecties offline moeten halen. Achter de Gevels van Delft bijvoorbeeld heeft daar veel last van bij het huizenonderzoek dat ze organiseert en bij het publiceren van de uitkomsten daarvan op haar website. Er wordt naarstig gezocht naar oplossingen en het is te hopen dat 2019 ook wat dat betreft een gelukkig jaar zal zijn.

Over de website van Achter de Gevels is ook positief nieuws te melden: ze heeft een opfrisbeurt gekregen die hem nog aantrekkelijker heeft gemaakt dan hij al was en die ook beter aansluit bij de vormgeving van onze verenigingswebsite. Verantwoordelijk hiervoor is als vanouds Jenny Omlée, die vrijwel in haar eentje beide websites in de lucht houdt. De update is een mooie gelegenheid om haar hier even achter de schermen vandaan te halen en lof toe te zwaaien! Er zijn meer mensen die door hun inzet voor Delfia Batavorum lof verdienen: iedereen die in bestuur, in commissies of anderszins als actief lid eraan bijdraagt dat de vereniging haar ambities in de stad kan waarmaken. De jaarwisseling is een geschikt moment om hen te daarvoor bedanken en ook hen en alle andere leden veel geluk toe te wensen in 2019, dat niet alleen het Gouden Eeuwjaar is, maar ook het jaar van het veertigjarig jubileum van de Commissie Behoud Stadschoon. Proost en dan aan het werk!

Theo Thomassen

Lezingen 2019

Dinsdag 22 januari

Rijk en machtig ten tijde van de Republiek, in en via Delft

Lezing door Kees Zandvliet

In Holland, het machtigste en rijkste gewest tijdens de Republiek, woonden veruit de meeste rijken van de Republiek. Rijkdom en macht waren nauw met elkaar verbonden. Hollandse rijken woonden vooral in de steden, zoals Delft.

De 500 rijksten van de Republiek, uitgave De Walburg Pers, 2018.

Die rijken waren via hun familienetwerk, hun politieke ambten of bijvoorbeeld via de VOC verbonden met steden en landelijke gebieden elders in Holland, met de regionale of internationale politiek of met gebieden overzee. Kees Zandvliet zal dieper ingaan op deze aspecten aan de hand van verschillende Delftenaren uit de Republiek. Zo zal hij vertellen over burgemeester Gerard Putmans (1641-1698), wiens vader gouverneur was van Taiwan. En uiteraard ontbreken de prinsen en prinsessen van Oranje niet!

- Datum: dinsdag 22 januari 2019
- Aanvang lezing: 20:00 uur
- Locatie: Van de Mandelezaal, ingang Oude Delft
- Aanmelding niet nodig
- Toegang: leden Delfia Batavorum gratis, niet-leden € 5,-

Kees Zandvliet is wetenschappelijk medewerker van het Amsterdam Museum en hoogleraar vroegmoderne geschiedenis van Amsterdam aan de Universiteit van Amsterdam.

Recentelijk publiceerde hij *De 500 rijksten van de Republiek*.

Samen met Hans Goedkoop schreef hij eerder *De Gouden Eeuw* en *De IJ-zeren Eeuw*. De twee laatstgenoemde boeken begeleidden twee tv-series en twee tentoonstellingen.

Hij promoveerde in 1998 aan de Rijksuniversiteit Leiden op 'Mapping for Money. Maps, Plans and Topographic Paintings and their Role in Dutch Overseas Expansion'.

Lezingen februari en verder

In februari 2019 staat een lezing gepland over het bouwkundig onderzoek Prinsenhof, maar een exacte datum is nog niet bekend. Houdt de website <http://www.delfia-batavorum.nl> in de gaten voor het laatste nieuws.

Woensdag 27 maart

Op woensdag 27 maart komt Sander Wassing, die oorspronkelijk in 2018 zijn verhaal zou houden maar toen door ziekte werd verhinderd. Hij gaat vertellen over Stad- en dorpsbeschrijver Lieve van Ollefen en zijn beschrijvingen van Delft en Delfland.

Dinsdag 23 april

Op dinsdag 23 april 2019 komen twee sprekers: Jan Lamoré en Lucie Beaufort, met heel uiteenlopende verhalen die toch een raakvlak hebben, de gezondheidszorg. De heer Lamoré vertelt over

Antoni van Leeuwenhoek en de manier waarop diens baanbrekende werk het wereldbeeld veranderde. Lucie Beaufort neemt ons mee naar het Sint Joris Gasthuis tijdens de Tweede Wereldoorlog, een geschiedenis waar nog veel over te ontdekken valt.

Donderdag 20 juni

Twee sprekers brengen ons 'Een andere kijk op Vermeer'. Arjen Dijkstra (Universiteit Groningen) deed onderzoek naar het schilderij 'de astronoom' van Johannes Vermeer en deelt zijn verrassende resultaten. Lea van der Vinde (Mauritshuis) vertelt over het recente onderzoek naar het schilderij 'het meisje met de parel' van Vermeer.

Excursies februari 2019

Stadsarchief Delft

Het nieuwe gebouw van het Stadsarchief in de Harnaschpolder

Sinds september 2017 is het Stadsarchief Delft gehuisvest in een nieuw gebouw in de Harnaschpolder. Met deze excursie kunt u kennismaken met de nieuwe huisvesting en met de archiefpraktijk in 2019. Hoe worden die archiefstukken (papier en digitaal) geregistreerd en bewaard?

Praktische informatie

- Data: maandagmiddag 4 februari en vrijdagmiddag 8 februari, aanvang om 15.00 uur.
- Locatie: Gantel 21 2635 Den Hoorn, met eigen vervoer.
- De rondleiding duurt ongeveer 1 uur.
- Per bezoek kunnen maximaal 15 deelnemers mee.

Kosten en aanmelding

- De kosten voor deelname aan deze excursie zijn € 3,- pp. vooraf te betalen, op rekeningnummer NL 76 INGB 0000587345 ten name van Delfia Batavorum (let op: gewijzigd rekeningnummer!) onder vermelding van 'Stadsarchief'.
- Aanmelden via het aanmeldingsformulier ([aanmelden 4 februari](#) / [aanmelden 8 februari](#)) op de website van Delfia Batavorum. Uiterste datum van aanmelden 28 januari 2019.

Nieuws van de commissie Achter de Gevels van Delft

Er zijn weer enkele nieuwe beschrijvingen van Delftse panden aan de vernieuwde site van www.achterdegevelsvandelft.nl toegevoegd:

- [Achterom 67](#) en
- [Voorstraat 23](#) en
- [Voldersgracht 29](#).

Achterom 67

De site van Achter de Gevels is één van de deelnemers aan de geschiedenis online prijs, de prijs voor de beste digitale presentatie van geschiedenis. Stemmen kan tot 31 januari via de site <https://geschiedenisonlineprijs.nl>

Verenigingsnieuws

Le Comte-prijs 2017 op plaats van bestemming

Tijdens onze ledenvergadering van 31 mei 2018 werd bekendgemaakt dat de Le Comte-prijs 2017 was toegekend aan de eigenaar van het pand Oude Delft 65 voor de renovatie van het huis en het torentje op het dak. Volgens overleveringen heeft het torentje nog dienst gedaan in de tijd dat dit huis onderdeel was van het St. Barbaraklooster. Later werd het torentje bekend vanwege de alarmklok van de gemeentelijke Brandweer in de oude gebouwen achter de Oude Delft. Bij de uitreiking van de prijs bleek dat de eigenaar van het winnende pand, de heer Ronald Koerse, niet aanwezig was om de prijs in ontvangst te nemen. Bij navraag bleek dat hij daar niet meer woonde en er ook geen ander adres van hem bekend was.

De merkwaardige situatie deed zich voor dat na het opstellen van de lijst met nominaties het pand Oude Delft 65 verkocht was aan een nieuwe eigenaar. De vraag rees aan wie de prijs dan moest worden uitgereikt? Het bestuur heeft toen het besluit genomen om de prijs toe te kennen aan de eigenaar die gedurende anderhalf jaar het oude Vestia huurpandje heeft verbouwd tot een uniek historisch monumentje. Er is zonder resultaat contact met hem gezocht om het speciaal ontworpen bord behorend bij de Le Comte-prijs alsnog aan hem te overhandigen.

Het bestuur heeft gemeend een eind te moeten maken aan deze onbevredigende situatie en het besluit genomen om de prijs alsnog toe te kennen aan de nieuwe eigenaar van het pand. Op 17 december heeft bestuurslid Janny van der Jagt het bord met een kopie van de originele oorkonde overhandigd aan de nieuwe eigenaar Freek Huthoff. Hij vertelde er erg blij mee te zijn en is vanzelfsprekend is hij ook meteen lid geworden van Delfia Batavorum.

Overhandiging Le Comte-prijs 2017 door Janny van der Jagt aan Freek Huthoff

Publicatie van Wilma van Giersbergen

Van de hand van Wilma van Giersbergen, oud-bestuurslid en oud-voorzitter van de redactiecommissie van het Delfia Batavorum Jaarboek, verscheen vorig jaar het boek 'Op zoek naar werk' over de Rotterdamse kunstenaarsfamilies Hauck, Bakker, Van de Laar.

Met korting naar voorstelling in Theater de Veste Theaterlezing Herman Pleij in Theater De Veste

Leden van Delfia Batavorum kunnen met korting naar het historisch theatercollege dat Herman Pleij op maandag 28 januari 2019 zal geven. De kosten zijn normaal € 24,50 maar leden van Delfia Batavorum ontvangen een korting van € 5,- Aanmelding via publiciteit@theaterdeveste.nl onder vermelding van naam, adres en woonplaats en het gewenste aantal kaarten. Meer informatie over de inhoud van het college vindt u op de site van Theater de Veste: https://www.theaterdeveste.nl/programma/6398/Herman_Pleij/Cultuurhistorisch_theatercollege/

Nieuwe leden

Het bestuur heet de volgende nieuwe leden van harte welkom:

Dhr. M. Ph. Wilmink	Mw. A.E. Schröder	Mw. P. Perez
Dhr. H.J. Tiemens	Dhr. M. van Kessel	Mw. N. Schut
Dhr. A.H. Streefland	Mw. M.J.P. Boltjes-Wattel	Dhr. L.J.W. van der Laan
Dhr. L.W.A. Vischer	Dhr. en Mw. E.R.Q. van Tilburg	Mw. A.M. Lon
Mw. . C. Brunnekreef	Dhr. F. Huthoff	Dhr. P. Tetteroo
Dhr. P.M.C. van der Grinten	Mw. J.M. van Dorsten	

Hiermee komt het aantal leden van onze vereniging per 1 januari 2019 op 1.232.

Delfia Batavorum op Twitter en Facebook

U kunt onze activiteiten en attenderingen ook volgen op

- Twitter via <https://twitter.com/delfiabatavorum> en op
- Facebook via <https://www.facebook.com/DelfiaBatavorum>.

Steeds meer mensen, ook niet-leden, weten ons daar te vinden.

Secretaris:
Mr. W.J.B. Claassen-Dales
Oranje Plantage 39
2611 TK Delft
Tel.: 015 2144574

Penningmeester:
M.L. Hom
Meermanstraat 150
2614 AM Delft
Tel.: 015 2126798

Banknummer: NL76 INGB 0000 5873 45
ten name van: Delfia Batavorum te Delft

Internet: www.delfia-batavorum.nl
E-mail: info@delfia-batavorum.nl

Voorwoord van de voorzitter

Bij deze Nieuwsbrief ontvangt u een uitnodiging om onze jaarlijkse Algemene Ledenvergadering bij te wonen. Die vindt dit jaar plaats op 23 mei in het Vermeercentrum. Traditiegetrouw zullen de Le Comteprijs en de Publieksprijs van Delft op Zondag worden uitgereikt en het nieuwe Jaarboek worden gepresenteerd.

Er wordt dit jaar geen nieuwe commissie ingesteld. We zullen onze handen vol hebben aan het organiseren en verder ontwikkelen van onze bestaande activiteiten en aan de voorbereidingen voor het lustrum in 2020. Het programma staat op hoofdlijnen vast: we willen vóór de zomervakantie aandacht besteden aan de manier waarop historische verenigingen omgaan met veranderingen in de zorg voor

het erfgoed in de woon- en leefomgeving en na de zomervakantie aan de geschiedenis en de toekomst van het Delftse Kartuizerklooster.

De bestuurssamenstelling is ook een vast punt op de agenda van de ALV. Mijn eerste termijn van drie jaar loopt af en het bestuur stelt voor mij voor drie jaar te herbenoemen.

Ook Janny van der Jagt treedt af. Zij maakte vanaf 2005 deel uit van het bestuur. Daarin vertegenwoordigde zij de Commissie Behoud Stadschoon, waar ze ook afscheid van gaat nemen. Haar bestuurlijke ervaring van meer dan een halve eeuw in het politieke en maatschappelijke leven van Delft en omgeving en haar grote kennis van het Delftse erfgoed en de gemeentelijke bemoeienis daarmee zullen in het bestuur en in CBS node worden gemist. Omdat ook Els Kemper na tien jaar bij CBS vertrekt, roep ik u dringend op ons te helpen bij het zoeken naar geschikte en enthousiaste Delftenaren die de vacatures kunnen opvullen. Bent u zelf geïnteresseerd of weet u iemand anders die u geschikt vindt, meldt het ons dan.

Ik zie u graag in het Vermeercentrum op 23 mei.

Theo Thomassen

Lezingen tweede kwartaal 2019

Dinsdag 23 april

Gezondheidszorg in Delft

Lezingen door Jan Lamoré en Lucie Beaufort

Twee uiteenlopende lezingen met de gezondheidszorg in Delft als connectie. Jan Lamoré, voormalig chirurg te Delft, neemt u mee in de wereld van Antoni van Leeuwenhoek in de 17e eeuw. Lucie Beaufort vertelt over haar onderzoek naar de geschiedenis van het Sint Joris Gasthuis in de Tweede Wereldoorlog.

Antoni van Leeuwenhoek (1632-1723) maakte in de 17e eeuw als eerste een wereld zichtbaar die je enkel waarneemt door een microscoop. In een samenleving met zeer uiteenlopende geestelijke stromingen en wetenschappelijke opvattingen, kwam Antoni van Leeuwenhoek met zijn nuchtere waarnemingen van een volledig onbekende wereld: de microbiologie. Hoe veranderde Antoni van Leeuwenhoek met zijn baanbrekende werk het wereldbeeld? Belangrijke lijnen daarbij zijn de ontdekking van de eencelligen, de ontdekking van de zaadcellen, de ontdekkingen van de bacteriën en het aantonen van het capillaire vaatbed.

In het jaarverslag van het Sint Joris Gasthuis uit 1945 staat: 'Door het veranderen of doen verdwijnen van officiële bescheiden en door het aanvaarden van patiënten onder onjuiste diagnose en met valse persoonsbewijzen, voorts door het ondersteunen van weer vertrokken patiënten, kon in menig geval goed werk worden gedaan'. Deze intrigerende zinnen en een stuk gerelateerde familiegeschiedenis waren aanleiding voor Lucie Beaufort zich in deze geschiedenis te gaan verdiepen. In de Hongerwinter van 1944-1945 overleden in het SJG meer patiënten dan in andere jaren. Hoe kwam dit en hoe verhouden deze aantallen zich tot aantallen overledenen in andere 'krankzinnigengestichten'? Dat is een vraag die zij wil beantwoorden. Haar onderzoek is onderdeel van een nationaal wetenschappelijk programma dat onder meer door het NIOD wordt opgezet naar het lot van psychiatrische patiënten in Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog.

- Datum: dinsdag 23 april 2019
- Aanvang lezing: 20:00 uur
- Locatie: Van de Mandelezaal, ingang Oude Delft
- Aanmelding niet nodig
- Toegang: leden Delfia Batavorum gratis, niet-leden € 5,-

Jan Lamoré is voormalig chirurg te Delft. Na het gymnasium ging hij geneeskunde studeren in Utrecht en Rotterdam. Hij werkte onder meer in het Zuiderziekenhuis te Rotterdam, het Ziekenhuis Bethel en het Reinier de Graaf Gasthuis in Delft. Na zijn pensionering studeerde hij geofysica en astronomie en bestudeerde leven en werken van Antoni van Leeuwenhoek en Reinier de Graaf.

Lucie Beaufort is zelfstandig onderzoeker na een loopbaan bij de rijksoverheid in de sectoren onderwijs en cultuur. Zij kreeg tijdens haar studie Nederlands en Geschiedenis een fascinatie voor wat er in de Tweede Wereldoorlog gebeurde. Bij haar onderzoek naar het ontstaan van de P.C. Hooftprijs kwam ze terecht bij het NIOD. Twee van haar ooms waren volgens familie verhalen ondergedoken in het Sint Joris Gasthuis tijdens de oorlog, reden voor haar om gaan kijken in het archief van deze kliniek in het gemeentearchief van Delft. Zij vond hen en nog meer 'onderduikers' terug en nog veel meer interessante zaken.

Donderdag 20 juni

Een andere kijk op Vermeer

Lezing door Arjen Dijkstra en Lea van der Vinde

Twee sprekers brengen ons 'Een andere kijk op Vermeer'. Arjen Dijkstra (Universiteit Groningen) deed onderzoek naar het schilderij 'de astronoom' van Johannes Vermeer en deelt zijn verrassende resultaten. Lea van der Vinde (Mauritshuis) vertelt over het recente onderzoek naar het schilderij 'het meisje met de parel' van Vermeer.

Excursies tweede kwartaal 2019

Donderdag 25 april

Excursie naar de Maastunnel in Rotterdam

De monumentale Maastunnel is de oudste afgezonken tunnel van Nederland en toe aan groot onderhoud. De Maastunnel is gebouwd in de periode 1937-1942 en bestaat uit geprefabriceerde losse afzinkelementen, gemaakt in een bouwdok. Zij zijn over het water naar de bouwplaats gesleept en daar stuk voor stuk afgezonken. Sinds de zomer 2017 voert de gemeente Rotterdam een grootscheepse renovatie en restauratie uit, waar 2 jaar voor is uitgetrokken. Een bijzonder project met grote uitdagingen vanwege onder andere authentieke elementen die niet verloren mogen gaan. Op donderdag 25 april 2019 organiseren wij voor maximaal 30 deelnemers een excursie naar de Maastunnel.

Praktische informatie

- De rondleiding begint om 13:00 uur bij ventilatiegebouw Zuid, Charloisse Hoofd 26 3087 CA Rotterdam.
- De rondleiding duurt ongeveer 1 uur.

- Houd er rekening mee dat de noord-zuid tunnel is geblokkeerd!
- Er is ter plekke beperkte parkeerruimte. Een parkeerplaats is niet gegarandeerd.
- Met het OV is het circa 10 minuten lopen vanaf halte Dorpsweg (tramlijn 2).
- NB er zijn steile trappen!

Een van de ventilatiegebouwen van de Maastunnel (architect Ard van der Steur, 1893-1953)

Kosten en aanmelding

- Kosten € 3,- per persoon, vooraf te betalen op rekeningnummer NL 76 INGB 0000587345, ten name van Delfia Batavorum (let op: gewijzigd rekeningnummer) onder vermelding van Maastunnel.
- Aanmelden via het aanmeldingsformulier op de website van Delfia Batavorum <http://www.delfia-batavorum.nl/activiteiten/excursie-25-4-2019>
- Graag zo spoedig mogelijk aanmelden.

Dinsdag 18 juni

Gouden Eeuw wandeling door Delft

De wandeling start op het Agathaplein bij Stadscafé De Barbaar. De route gaat langs panden en plaatsen met een bijzondere verbinding met de Gouden eeuw: Carel Fabritius, Reinier de Graaf, Hugo de Groot, Anthonie van Leeuwenhoek, Johannes Vermeer onder begeleiding van een gids van Gilde Delft.

Najaar 2019

Voor het najaar zijn excursies in voorbereiding naar het Pharmafilter in het Reinier de Graaf Gasthuis. Dat is een proces waarbij afval van het ziekenhuis wordt verwerkt. Aansluitend een bezoek aan de nabijgelegen waterzuiveringsinstallatie. Ook kunt u een excursie naar Deltares, in Delft verwachten. Houd onze website in de gaten voor meer informatie over komende excursies.

Nieuws van de commissie Achter de Gevels van Delft

Er zijn weer enkele nieuwe beschrijvingen van Delftse panden aan de vernieuwde site van www.achterdegevelsvandelft.nl toegevoegd: Wijnhaven 18, Oude Delft 161, Achterom 67 en 79 en voorheen Pieterstraat 28-38. Neem een kijkje op de site en laat u verrassen door de beschrijvingen van deze gebouwen en hun bewoners.

Nieuws van de Commissie Behoud Stadsschoon (CBS)

Afscheid Els Kemper

Op 25 maart nam Els Kemper voor de laatste keer deel aan een vergadering van de Commissie Behoud Stadsschoon. Na tien jaar was het tijd om afscheid te nemen, vond zij. Ook vroegen andere interesses, zoals historisch speurwerk in de groep Achter de Gevels, steeds meer aandacht. In 2009 ging Els deel uitmaken van CBS en nam zij direct het secretariaat op zich. Die taak heeft zij een vol decennium vervuld en zij was daarmee de administratieve steun en toeverlaat van de commissie, bouwde een archief op en was onmisbaar bij de talloze keren dat CBS van zich moest laten horen door het indienen van een zienswijze of bezwaarschrift. Het behoud van het Delftse historische stadsschoon ging haar zeer aan het hart en zij voorzag de commissie met grote regelmaat van informatie over zaken 'waar we iets mee moesten doen'. CBS moet nu een zeer gewaardeerd en enthousiast lid laten gaan. Gelukkig blijft ze volop actief voor Delfia Batavorum. Dank je wel, Els voor het vele werk dat je voor de Commissie Behoud Stadsschoon hebt gedaan!

Peter Jonquière, voorzitter Commissie Behoud Stadsschoon

Verenigingsnieuws

Zaterdag 11 mei

Boekenbeurs uitverkoop bij Elke Olsder-Toxopeus

Elke Olsder-Toxopeus, de beheerder van onze boekencollectie, gaat verhuizen. We hebben gezocht naar iemand die het beheer van haar wil overnemen, maar helaas niemand kunnen vinden. Daarom heeft het bestuur besloten nog eenmaal een grote boekverkoop te houden en daarna het restant aan te bieden aan een opkoper. Elke heeft nu nog ongeveer 12 meter interessante boeken opgeslagen. Het is een interessante collectie over Delft en geschiedenis in bredere zin. Op onze site <http://www.delfia-batavorum.nl/publicaties/boekenverkoop> staan de boeken alfabetisch op auteur gerubriceerd met de verkoopprijs. Bij de uitverkoop is de prijs 50% van de aangegeven verkoopprijs. Wilt u verzekerd zijn dat een boek niet voor uw neus weggekaapt wordt, dan kunt u het nog voor de vermelde prijs (100%) reserveren per email en zelf afhalen, liefst vóór zaterdag 11 mei. De opbrengst van deze boekenverkoop wordt gestort in het Delfia

Batavorumfonds. Dus sla uw slag en kom naar de boekenverkoop die we zullen houden in de garage van de familie Olsder.

- Zaterdag 11 mei van 10:00 tot 16:00 uur
- Prins Bernhardlaan 4
- 2628 BW Delft

Nieuwe leden

Het bestuur heet de volgende nieuwe leden van harte welkom:

Mw. S.E. Bastiaans
Mw. K.F. Norbruis
Dhr. F.S. Taal
Dhr. en mw. S.A. Manus-Stift
Mw. O. van der Jagt
Dhr. P.A.Y Hoekstra
Mw. N.E.M. Jasperse
Dhr. H. van Bodegom

Dhr. en mw. J.P.A. van Kaam
Dhr. P.P.J. Zielschot
Dhr. en mw. G. van der Woerd
Dhr. J. Vrins
Dhr. en mw. P.Q.J.M Beuman-Uittenbogaard
Dhr. P.C.Lugtigheid
Dhr. A.A.J. Huijben
Mw. A.E. Rozendal

Vooruit met veel verleden, geschiedenis van Delft vanaf 1795

Van deel twee van de nieuwe geschiedschrijving van Delft 'Vooruit met veel verleden, geschiedenis van Delft vanaf 1795' door Ingrid van der Vliet zijn nog niet alle exemplaren verkocht. De uitgever heeft een voorraad van ongeveer 600 exemplaren. Misschien is dit nu de gelegenheid om dit prachtige boek voor de schappelijke prijs van € 22,50 te kopen en/of cadeau te doen aan een relatie. Het is te koop of te bestellen in de reguliere boekhandel.

Delfia Batavorum op Twitter en Facebook

U kunt onze activiteiten en attenderingen ook volgen op

- Twitter via <https://twitter.com/delfiabatavorum> en op
- Facebook via <https://www.facebook.com/DelfiaBatavorum>.

Steeds meer mensen, ook niet-leden, weten ons daar te vinden.

Uitnodiging voor de Algemene Ledenvergadering 2019 van historische vereniging Delfia Batavorum

Delft, april 2019

Aan de ereleden en leden van de historische vereniging Delfia Batavorum

Geachte dames en heren,

Het bestuur nodigt u hierbij uit tot het bijwonen van de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering die gehouden zal worden op 23 mei in het **Vermeercentrum**, Voldersgracht 21 in Delft. Aanvang van de vergadering om 20.00 uur.

Agenda

1. Opening
2. Le Comteprijsen 2018
 - a. Rapportage door Gertjan van der Harst, secretaris van de Le Comte commissie.
 - b. Laudatio, bekendmaking van de winnaar en uitreiking van de prijs van Delfia Batavorum.
 - c. Uitreiking van de oorkondes aan de overige genomineerden.
 - d. Bekendmaking van de Publieksprijs, uitgelooft door Delft op Zondag.
 - e. Wethouder Martina Huijsmans zal spreken over erfgoedbeleid in Delft.

Korte onderbreking

3. Aanbieding van Jaarboek nr. 28, 2018 Ingrid van der Vlis, voorzitter van de Redactiecommissie.
4. Mededelingen.
5. Notulen van de Algemene ledenvergadering van 31 mei 2018.
6. Financiën
 - a. Financieel verslag 2018: rapportage over het Delfia Batavorumfonds; verslag van de Kascommissie en décharge van het bestuur over 2018.
 - b. Vaststelling van de begroting 2019.
 - c. Verkiezing van een lid van de Kascommissie (zie toelichting).
 - d. Vaststelling van het bedrag waarover de penningmeester mag beschikken (art. 9 lid 1 van de statuten). Voorgesteld wordt dit bedrag zoals gebruikelijk vast te stellen op € 10.000,-
7. Bestuurssamenstelling (zie toelichting).
8. Commissie Behoud Stadsschoon in het nieuws, door de voorzitter van de CBS, Peter Jonquière.
9. Rondvraag en slotwoord door de voorzitter.

Na afloop van de vergadering is er gelegenheid om nog even met elkaar na te praten onder het genot van een drankje en een hapje.

De notulen van de ALV van 31 mei 2018, het financieel verslag over het jaar 2018 en de begroting 2019 zijn via de website <http://www.delfia-batavorum.nl/vereniging> te raadplegen. Leden die deze stukken graag in gedrukte vorm willen ontvangen, kunnen dat melden bij de secretaris, Willy Claassen via info@delfia-batavorum.nl of telefonisch via 015-2144574. Zij zendt u dan deze stukken toe.

Toelichting op agendapunt 6c.

Statutair is bepaald dat de commissie uit drie leden bestaat. Ingevolge de statuten treedt jaarlijks het oudste lid in functie af en wordt een nieuw lid benoemd. De commissie bestaat uit de heren M. Tienstra, J. Kelderman en H. Wijnen. De heer M. Tienstra is aftredend.

Toelichting op agendapunt 7.

De heer Theo Thomassen (einde eerste termijn) en Mevrouw Janny van der Jagt (einde derde termijn) zijn statutair aftredend. Voorgesteld wordt de heer Thomassen te herbenoemen. In de vacature van mevrouw van der Jagt is op dit moment nog niet voorzien.

Tegenkandidaten kunnen worden gesteld door tenminste tien leden. De namen van tegenkandidaten dienen tenminste drie dagen voor de aanvang van de vergadering aan de secretaris schriftelijk of per email te worden meegedeeld (art. 8, lid 4 van de statuten).

Secretaris:
Mr. W.J.B. Claassen-Dales
Oranje Plantage 39
2611 TK Delft
Tel.: 015 2144574

Penningmeester:
M.L. Hom
Meermanstraat 150
2614 AM Delft
Tel.: 015 2126798

Banknummer: NL76 INGB 0000 5873 45
ten name van: Delfia Batavorum te Delft

Internet: www.delfia-batavorum.nl
E-mail: info@delfia-batavorum.nl

Voorwoord van de voorzitter

Mei was de maand van de eerbewijzen. Tijdens de ALV van 23 mei nam Janny van de Jagt afscheid als bestuurslid en als lid van de Commissie Behoud Stadsschoon. Zij werd onderscheiden met de Blokpenning voor haar jarenlange, onvermoeibare inzet voor de geschiedenis en het erfgoed van Delft, zowel in als buiten de vereniging.

De Le Comteprijs ging dit jaar naar Margriet van Bebber en wethouder Martina Huijsmans voor het project Overbruggen in de Harnaschpolder en vooral voor de poëtische, door de geschiedenis van de polder geïnspireerde teksten van Margriet op de betonnen leuning van de nieuwe bruggen. Het bestuur is enthousiast over de poëtische manier waarop in de teksten heden en verleden met elkaar zijn verbonden. Overbruggen kreeg ook van de lezers van Delft op Zondag de meeste stemmen. Daarom mochten Margriet en de wethouder ook de Publieksprijs in ontvangst nemen.

Waarschijnlijk is dit de laatste keer dat de Le Comteprijs wordt uitgereikt tijdens de ALV. Het bestuur heeft in overleg met de betrokken commissies besloten om volgend jaar een aparte feestelijke en openbare prijsuitreiking te organiseren, waar ook het jaarboek zal worden gepresenteerd. Die bijeenkomst zal ook voor niet-leden toegankelijk zijn. De uitreiking van de Le Comteprijs verdient een breed publiek en voor het Jaarboek geldt hetzelfde. We hebben het bij dezelfde uitgever ondergebracht als eerder het blad Delf, om een breder publiek te bereiken dan alleen de leden. Dat is ook de achterliggende gedachte achter de veranderde vormgeving van het jaarboek.

Als gevolg van deze veranderingen zal de volgende jaarvergadering waarschijnlijk eerder in het jaar worden gehouden dan tot nu toe gebruikelijk was. De Le Comte commissie kan daar dan haar nominaties bekend maken voor de prijs die later tijdens de openbare bijeenkomst zal worden uitgereikt. De jaarvergadering wordt niet uitgekleed: alle commissies zullen er de gelegenheid krijgen om zichzelf, hun activiteiten in het afgelopen jaar en hun ideeën over de toekomst te presenteren. De plannen moeten nog worden uitgewerkt, maar we houden u op de hoogte.

De vereniging heeft niet alleen Janny van der Jagt en Margriet van Bebber geëerd, maar traditiegetrouw ook de leerlingen van de Delftse middelbare scholen met het hoogste cijfer voor

geschiedenis op hun eindlijst. Ook dit jaar zijn aan de betrokken leerlingen tijdens de diploma-uitreikingen een oorkonde, de Canon van Delft en het lidmaatschap van de vereniging aangeboden. Mei was voor de vereniging een feestmaand, maar zorgen zijn er ook. Voor Janny van der Jagt hebben we in het bestuur nog geen opvolger gevonden en hetzelfde geldt voor nog vijf bestuurs- en commissieleden die afscheid hebben genomen of binnen een jaar zullen nemen. Wie van u meldt zichzelf of iemand uit haar omgeving aan om hun activiteiten op het gebied van het erfgoed in de leefomgeving, de lezingen en de excursies voort te zetten en er misschien een nieuwe draai aan te geven?

Theo Thomassen

Lezingen tweede helft 2019

Woensdag 21 augustus

Kloeg gelegenhedskleding: vijf generaties ondernemen in Delft

Lezingenavond met Trudy van der Wees en Reijnier en Mark Kloeg

Kloeg gelegenhedskleding in de Broerhuisstraat

Als kind speelde Mark Kloeg al in de winkel van zijn vader Reijnier. Nu zwaait hij de scepter over een knusse winkel in de Broerhuisstraat, waar hij smokings en jacquets verhuurt voor alle mogelijke gelegenheden. Hoogleraren, ministers, promovendi en burgemeesters behoren tot zijn clientèle, maar ook jolige studenten en zenuwachtige bruidegoms. Mark is de vijfde generatie Kloeg die zich in Delft bezighoudt met herenmode, in het bijzonder de verhuur van gelegenhedskleding.

Trudy van der Wees schreef een jubileumboek over de geschiedenis van Kloeg, één van de oudste Delftse familiebedrijven, tevens hofleverancier. Het begon met Koos en Kaatje, die dankzij een erfenisje in 1869 hun 'affaire' konden openen in de Jacob Gerritstraat. De zaak groeide uit tot een succesvolle onderneming die werd gerund door kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen. Op woensdag 21 augustus bestaat Kloeg exact 150 jaar. Trudy van der Wees vertelt op deze avond over de geschiedenis van Kloeg en zij gaat in gesprek met Reijnier en Mark Kloeg over hun gedrevenheid voor de winkel én hun andere passie: muziek. Een bijzonder verhaal over een

bijzondere winkel. Op deze avond zal het eerste exemplaar van het jubileumboek worden uitgereikt. En uiteraard is het daarna voor alle aanwezigen te koop.

- Datum: woensdag 21 augustus 2019;
- Aanvang lezing: 20:00 uur;
- Locatie: Van de Mandelezaal, ingang Oude Delft;
- Aanmelding niet nodig;
- Toegang: leden Delfia Batavorum gratis, niet-leden € 5,-

Mark en Reijnier Kloeg (foto Marianne van Es)

Trudy van der Wees (Delft, 1960) vestigde zich in 2007 na een lange carrière in de dagbladjournalistiek als freelance tekstschrijver. Haar belangstelling voor persoonlijke levensverhalen en lokale geschiedenis verleidde haar tot het schrijven van een reeks boeken, onder andere over Pierre van Hauwe, de Delftse oorlogsjaren en de Botanische Tuin van de TU Delft. Haar laatste publicatie is *De kookschool van oom Iwan*, een combinatie van een biografie en een kookboek. Meer informatie: www.ciceropubliciteit.nl

De lezingencommissie is druk bezig met het lezingenprogramma voor de rest van 2019. Houdt u daarvoor onze website in de gaten. Via de mail ontvangt u aankondigingen van nieuwe activiteiten.

Excursies tweede helft 2019

Donderdag 26 september

IJmuiden; Tata Steel en Zeesluis in aanbouw

Op 26 september maken we een bijzondere excursie. 's Morgens gaan we naar de Hoogovens in IJmuiden (Tata Steel). We krijgen daar uitleg en een rondleiding. Niet door de fabrieken, maar door een demonstratiehal. Na de gezamenlijke lunch brengt de bus ons naar SHIP. Dit staat voor Sluis Haven Informatie Punt. In SHIP staan de modellen van de grootste zeesluis in aanbouw. Een project met grote uitdagingen. We bekijken hier een film en krijgen een rondleiding

Praktische informatie

- 09:00 uur vertrek van de bus vanaf de halte bij IKEA, makkelijk te bereiken voor automobilisten en fietsers;
- 10:30 uur aankomst bij de Hoogoven. Start met koffie;
- 11:00 uur rondleiding;
- 12.30 uur vertrek bus naar SHIP, daarna lunch;
- 14:00 uur begin film en rondleiding in SHIP;
- Circa 16:00 uur vertrek naar Delft.

Kosten en aanmelding

- Kosten € 55- per persoon, vooraf te betalen op rekeningnummer NL 76 INGB 0000587345, ten name van Delfia Batavorum (let op: gewijzigd rekeningnummer) onder vermelding van IJmuiden. De prijs geldt bij een aanmelding van tenminste 20 personen; Aanmelden via het aanmeldingsformulier op de website van Delfia Batavorum <http://www.delfia-batavorum.nl/activiteiten/excursie-tatasteel>
- Aanmelden uiterlijk 12 september.

Donderdag 24 oktober

Haastrecht; Museum Paulina Bisdop van Vliet en Poldermuseum Gemaal de Hoge Boezem

De details over deze excursie worden later bekend gemaakt via de website en via onze mails aan de leden.

Nieuws van de commissie Achter de Gevels van Delft

Op onze website www.achterdegevelsvandelft.nl verschenen weer interessante nieuwe beschrijvingen van Delftse gebouwen: Oude Delft 24 , Vlamingstraat 52 en de stadsboerderij Nieuwe Plantage 110-112. De zomerbijeenkomst van Achter de Gevels vond plaats op 4 juli op deze stadsboerderij. In totaal 150 geïnteresseerden genoten van de uitleg door Kees van der Wiel en boer Frank Driehuis over de geschiedenis van deze bijzondere locatie. Op onze website vindt u een zeer leeswaardige beschrijving van de geschiedenis van de stadsboerderij.

Achter de Gevels begint zijn onderzoekswerkzaamheden weer op maandagochtend 2 september. Om 10:00 uur in het Stadsarchief in Den Hoorn. In oktober, november en december volgt op de maandagochtenden een nieuwe cursus "Huizenonderzoek". Onder de deskundige leiding van Kees van der Wiel. Iedereen kan zich inschrijven. Nadere gegevens volgen op onze website

Nieuws van de Commissie Behoud Stadsschoon (CBS)

Raad van State doet uitspraak over bruggen Armamentariumcomplex

Het complex van het voormalige Legermuseum/Armamentarium wordt verbouwd tot hotel, restaurant en congrescentrum door de ontwikkelaars Driestar en Cepezed Projects. In het bestemmingsplan voor dit gebied heeft de gemeente twee bruggen voor voetgangers en fietsers opgenomen. Tegen één van de bruggen, die aan de zuidkant naar de Oude Delft loopt, heeft Delfia Batavorum bezwaar gemaakt. De procedure liep tot en met de Raad van State. Onze vereniging vindt dat de brug het historische waterplein aan de zuidkant aantast. Dat moest vroeger open blijven, omdat in het gebouw munitie werd opgeslagen.

De gemeente vindt dat het schiereiland goed bereikbaar moet worden en daarvoor zouden twee bruggen nodig zijn. De Raad van State heeft op 3 juli 2019 een uitspraak in deze zaak gedaan en komt tot het oordeel dat Delft terecht de ontsluiting van Het Arsenal het zwaarst heeft laten wegen. De Raad van State vindt wel dat Delfia Batavorum er terecht over klaagt dat de gemeenteraad een kritisch advies over de brug van de Rijksdienst Cultureel Erfgoed niet aan het bestemmingsplan heeft toegevoegd. Dat had wel gemoeten. Om formele redenen verklaarde de Raad van State het beroep van onze vereniging daarom gegrond. De volledige tekst van de uitspraak is te lezen op de website van de Raad van State onder <https://www.raadvanstate.nl/@116140/201801625-1-r3/>

Impressie van het Arsenal na de herontwikkeling (foto Cepezed)

Toekomstvisie Prinsenhofgebied

De werkgroep Toekomstvisie Prinsenhofgebied heeft drie scenario's opgesteld voor de toekomst van het Prinsenhofcomplex en het Agathaplein. De werkgroep is opgericht, nadat vorig jaar

zomer veel commotie in de Delftse samenleving ontstond over de gemeentelijk plannen voor het Prinsenhof en omgeving. In augustus 2018 heeft de Commissie Behoud Stadsschoon uitgebreid op deze plannen gereageerd. Onderdelen van deze reactie zijn terug te zien in de scenario's van de werkgroep. De scenario's met toelichting zijn te vinden op:

<https://www.delft.nl/wonen/bouwen/bouwprojecten-de-stad/prinsenhof/toekomstvisie-werkgroep>

Verenigingsnieuws

Zaterdag 7 september 2019

Lezing Hist Technica: Delft, roemrijke weefstad

De besturen van de vereniging *Hist Technica* en van de *KIVI afdeling Geschiedenis der Techniek* hebben ons gevraagd de volgende lezing onder de aandacht te brengen: Delft, roemrijke weefstad, lezing door beeldend kunstenaar Elise Kloppers. Zij studeerde autonoom textiel, design en weven en werkte als beeldend kunstenaar 20 jaar in het voortgezet onderwijs. In 1996 heeft zij de tentoonstelling 'Delft (ver)weven met textiel' in het voormalige Techniekmuseum georganiseerd naar aanleiding van de viering van 750 jaar stadsrechten. Daarbij heeft zij het boekje 'Historische Textielwandeling door Delft' geschreven.

- Datum: zaterdag 7 september;
- Locatie: Science Centre TU Delft, Mijnbouwstraat 120, 2628 RX Delft;
- Aanvang: 10:30 uur;
- Voor het bijwonen van deze voordracht is aanmelden verplicht. De aanmeldingstermijn sluit op zaterdag 31 augustus;
- Leden van Hist Technica dienen zich aan te melden via commhisttechnica@gmail.com. Voor belangstellenden die geen lid zijn van Hist Technica of van KIVI, geldt een entreeprijs van € 5,- ter plaatse contant en met gepast geld te voldoen.

Nieuwe leden

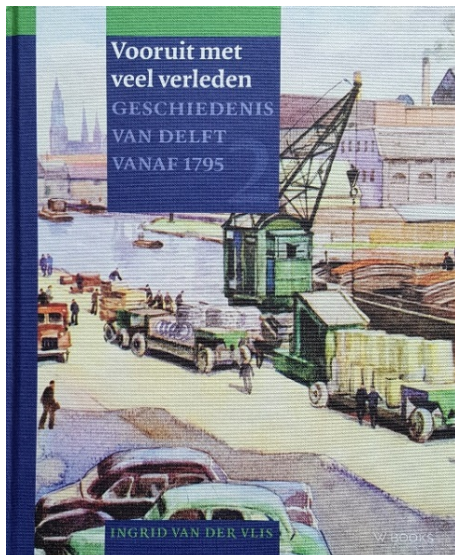
Het bestuur heet de volgende nieuwe leden van harte welkom:

Mw. M.P.J.A. Frankenmolen
Mw. A.J.C.M. Kersten
Mw. C. van de Graaf
Mw. J. van Look
Mw. M.M.A. Hondelink
Mw. Y. Zinkstok
Dhr. G.J. Halve
Mw. L.A. Akerboom
Mw. W.J. Knoppers

Dhr. P.M. Smit
Dhr. V.L. Schipper
Dhr. en mw. A. Vermeij
Dhr. M. Knijnenburg
Mw. M.M. Bartel
Dhr. en mw. M. Bommelé – van Dam
Mw. M. van der Lee
Dhr. S.A. Burg (winnaar Geschiedenisprijs Voortgezet Onderwijs 2019)

Herdruk Story of Delft

De Engelstalige Canon was uitverkocht en is nu in herdruk verschenen. Deze boeken zijn nu weer op voorraad en te betstellen bij uw penningmeester voor het bescheiden bedrag van € 24,95. Wilt u uw vrienden in binnen- of buitenland verrassen met deze Delftse Geschiedenis, dan kunt u dit boek verkrijgen bij Marinus Hom (penningmeester). Ook de Nederlandstalige Canon van Delft is nog volop verkrijgbaar voor € 19,95 bij boekhandel de Omslag of bij de penningmeester

Vooruit met veel verleden, geschiedenis van Delft vanaf 1795

Van deel twee van de nieuwe geschiedschrijving van Delft 'Vooruit met veel verleden, geschiedenis van Delft vanaf 1795' door Ingrid van der Vlis zijn nog niet alle exemplaren verkocht. De uitgever heeft een voorraad van ongeveer 600 exemplaren. Misschien is dit nu de gelegenheid om dit prachtige boek voor de schappelijke prijs van € 22,50 te kopen en/of cadeau te doen aan een relatie. Het is te koop of te bestellen in de reguliere boekhandel.

Delfia Batavorum op Twitter en Facebook

U kunt onze activiteiten en attenderingen ook volgen op

- Twitter via <https://twitter.com/delfiabatavorum> en op
- Facebook via <https://www.facebook.com/DelfiaBatavorum>.

Steeds meer mensen, ook niet-leden, weten ons daar te vinden.

Secretaris:
Mr. W.J.B. Claassen-Dales
Oranje Plantage 39
2611 TK Delft
Tel.: 015 2144574

Penningmeester:
M.L. Hom
Meermanstraat 150
2614 AM Delft
Tel.: 015 2126798

Banknummer: NL76 INGB 0000 5873 45
ten name van: Delfia Batavorum te Delft

Internet: www.delfia-batavorum.nl
E-mail: info@delfia-batavorum.nl

Voorwoord van de voorzitter

De bibliotheek van Delfia Batavorum is niet meer. We hebben de laatste tijd nog veel boeken verkocht en een grote schenking kunnen doen aan het Stadsarchief.

Tenslotte hebben we op de zaterdag van het Open Monumentenweekend het restant op de Boterbrug tegen zeer gereduceerde prijzen van de hand gedaan. Iets om tevreden, maar ook een beetje bedroefd over te zijn.

Wat overblijft, is een flinke aanvulling van het Delfia Batavorum-fonds. Heel veel dank verdient Elske Olsder, die de boeken jaren lang met veel zorg en toewijding heeft beheerd.

Volgend jaar bestaat de vereniging 85 jaar. De voorbereidingen voor de Lustrumviering zijn al in volle gang. Eén van de lustrumevenementen is de conferentie 'Anders omgaan met erfgoed'. Deze werkconferentie organiseren we samen met het Erfgoedhuis Zuid-Holland. We willen dan met geïnteresseerde leden, met vertegenwoordigers van andere historische verenigingen in Zuid-Holland en met wetenschappers, beleidsambtenaren en andere genodigden antwoorden zoeken op vragen als: wat zijn de consequenties van de veranderingen in het denken over erfgoed voor de rol van voor historische verenigingen en andere particuliere organisaties die het erfgoed in de fysieke leefomgeving willen beschermen? Zijn onze denkbeelden over erfgoed en de manier waarop we het beschermen nog wel van deze tijd? Moeten we onze rol en de verhouding met overheden en andere partijen niet herzien? Welke nieuwe uitdagingen moeten we aangaan en wat kunnen we daarbij leren van elkaar?

In november pas zullen we de uitnodigingen de deur uit laten gaan, maar als u in het onderwerp geïnteresseerd bent en mee wilt praten over de ontwikkelingen, dan doet u er goed aan 28 mei 2020 alvast in uw agenda te blokkeren.

En dan wil ik ook nog even uw aandacht vragen voor een evenement waarvoor u uw agenda nog even dicht kunt laten. In 2023 zal het 300 jaar geleden zijn dat Antoni van Leeuwenhoek, de internationaal vermaarde Delftenaar die in 2004 bij de verkiezing van de grootste Nederlander op de vierde plaats eindigde, in zijn geboortestad Delft overleed. Een unieke kans om Van Leeuwenhoek in het verhaal van Delft de plaats te geven die hem toekomt, naast Willem van Oranje, Hugo de Groot en Johannes Vermeer. Op initiatief van de Leeuwenhoekspecialisten Huib Zuidervaart en Douglas Anderson is het bestuur samen met Delft Marketing de mogelijkheden aan het onderzoeken om in 2023 een groot aantal evenementen rond het 300-jarig jubileum te organiseren. Dat duurt nog even, maar we zullen u van de voortgang op de hoogte houden.

Theo Thomassen

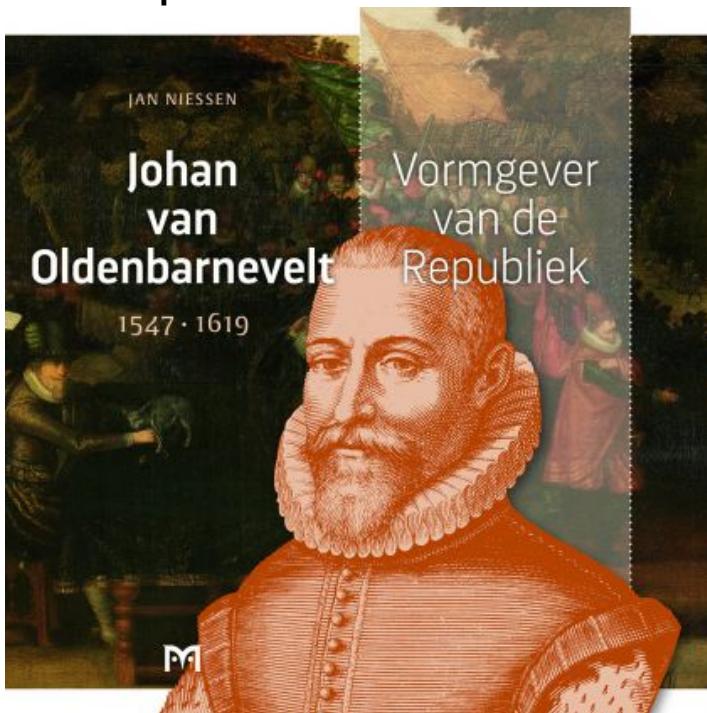
Lezingen tweede helft 2019

Onze lezingen tijdelijk op andere locatie: Het Prinsenkwartier

De Van de Mandelezaal bij Museum Prinsenhof wordt tijdens de tentoonstelling over Pieter de Hooch gebruikt voor deze expositie. Daarom kunnen we er in de periode oktober 2019 tot februari 2020 niet terecht met onze lezingen. We hebben een uitstekende tijdelijke alternatieve locatie gevonden op steenworpafstand: Het Prinsenkwartier aan het Sint-Agathaplein. De capaciteit is minder dan we gewend zijn, maar hopelijk lukt het om iedereen een zitplek te geven. Het makkelijkst kunt u naar binnen door de deur rechts als u naar het gebouw kijkt, naast bij het stadscafé Barbaar. De routine is als vanouds: inloop vanaf half acht, start lezing acht uur, pauze met koffie en thee rond kwart voor negen en einde avond rond tien uur. We zien u graag in Het Prinsenkwartier!

Donderdag 24 oktober 2019

Lezing door Jan Niessen: Johan van Oldenbarnevelt (1547-1619), vormgever van de Republiek

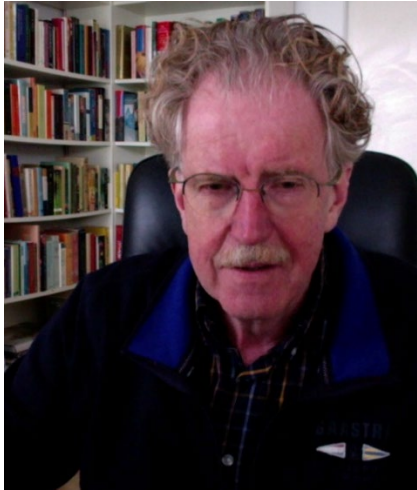
Dit jaar is het vierhonderd jaar geleden dat Johan van Oldenbarnevelt werd onthoofd.

Jan Niessen, die een rijk geïllustreerd boek over deze grote staatsman schreef, gaat naar aanleiding daarvan in deze lezing in op de betekenis van Oldenbarnevelt voor de vorming van de Nederlandse staat.

Johan van Oldenbarnevelt trad na de moord op Willem van Oranje uit diens schaduw en werd de machtigste man van de opstandige Nederlandse gewesten. Van Oldenbarnevelt werd leider van de opstand tegen koning Philips II en wist de opstandige gewesten bijeen te houden. Hij werd tijdens zijn leven en nog lang erna zowel bewonderd als verguisd.

De markante staatsman leefde in een turbulente tijd. Het meer dan duizend jaar oude katholicisme, dat de wereld verklaarde en leefregels voorschreef, kreeg serieuze concurrentie: het humanisme en protestantisme kregen vaste voet aan de grond. Ons ministaatje ontworstelde zich aan de almachtig lijkende Habsburgers en ontwikkelde zich tot een zeevarende republiek die handelsondernemingen stichtte met tentakels die reikten tot in de verre uithoeken van de wereld. Johan van Oldenbarnevelt was niet alleen getuige van deze veranderingen, maar gaf er ook vorm aan. Hij stond aan de wieg van de Vereenigde Oostindische Compagnie (VOC) en zette Nederland internationaal op de kaart. Hij maakte daarbij vele vijanden, wat hem noodlottig werd.

In zijn lezing laat Jan Niessen zien dat Oldenbarnevelts Delftse jaren beslissend waren voor zijn bestuurlijke carrière.

Jan Niessen (Vianen 1951) is socioloog en studeerde en promoveerde aan de Vrije Universiteit in Amsterdam.

Hij werkte jaren als onafhankelijk onderzoeker in Brussel. Na zijn pensionering ging hij in Amersfoort wonen en werd daar stadsgids. Tijdens zijn rondleidingen door de stad bleek dat veel mensen niet weten wie Van Oldenbarnevelt was en dat bracht hem ertoe een boek over deze staatsman te schrijven en dat te laten verschijnen in 1619, vierhonderd jaar nadat Van Oldenbarnevelt werd onthoofd.

- Datum: donderdag 24 oktober 2019
- Aanvang lezing: 20:00 uur
- Locatie: Prinsenkwartier, Sint-Agathaplein 4
- Aanmelding niet nodig
- Toegang: leden Delfia Batavorum gratis, niet-leden € 5,-

Donderdag 21 november 2019

Tjan van Loenen en Laura Meilink-Hoedemaker, uurwerken en klokken in de Oude en Nieuwe Kerk

Tjan van Loenen en Laura Meilink-Hoedemaker komen op donderdag 21 november vertellen over de uurwerken en klokken in de Oude en Nieuwe Kerk. Laura Meilink won tweemaal de Pecha Kucha van Delfia en is gespecialiseerd in de geschiedenis van de klok. Tjan van Loenen is de derde generatie klokkenmaker van het familiebedrijf dat sinds 1842 aan de Markt gevestigd is. Hij is ook stadsuurwerkmaker, verantwoordelijk voor de uurwerken van de Nieuwe Kerk, de Oude Kerk en het Stadhuis.

- Datum: donderdag 21 november 2019
- Aanvang lezing: 20:00 uur
- Locatie: Prinsenkwartier, Sint-Agathaplein 4
- Aanmelding niet nodig
- Toegang: leden Delfia Batavorum gratis, niet-leden € 5,-

Excursies tweede helft 2019

Donderdag 24 oktober 2019

Haastrecht | Museum Paulina Bisdom van Vliet en Poldermuseum Gemaal de Hoge Boezem

Paulina le Fèvre de Montigny-Bisdom van Vliet was de laatste bewoner van een patriciërswooning uit de 19e eeuw in Haastrecht. Zij was een bijzondere vrouw die veel betekend heeft voor de samenleving van Haastrecht en omgeving. Nadat Paulina in 1923 was overleden, werd het huis een museum. Dat had Paulina in haar testament bepaald. Tot op de dag van vandaag is het huis nog precies zo ingericht als in de tijd dat het bewoond werd. Daarom biedt het een unieke kijk in het leven van welgestelde families uit de negentiende en begin twintigste eeuw.

Museum Paulina Bisdom van Vliet in Haastrecht

Programma

- 10:30 uur Verzamelen en koffie bij restaurant Het Witte Hof, naast het museum.
- 11:15 uur Start rondleiding in museum Paulina Bisdom van Vliet, een sfeervol, authentiek ingericht woonhuismuseum. Dit woonhuis sluit binnenkort voor een langere periode vanwege een grote renovatie. Aansluitend gebruiken we de lunch in restaurant Het Witte Hof, gesitueerd in een prachtig monumentaal pand, grenzend aan de Hollandsche IJssel. Daarna – op een afstand van 10 minuten lopen – naar het Poldermuseum Gemaal De Hooge

voor een rondleiding. Dat gemaal is in de 19e eeuw gebouwd om te kunnen blijven wonen en werken onder zeeniveau. Maquettes, filmpjes, kaarten en originele machines in Gemaal De Hooge Boezem geven op aanschouwelijke wijze een antwoord op al die vragen.

- 15:00 uur eind van de excursie.

Praktische informatie

- Vervoer: het is de bedoeling dat u – waar het kan gecombineerd met andere deelnemers – met eigen vervoer naar Haastrecht rijdt. De auto kan in de buurt van het museum worden geparkeerd.
- Adres museum: Hoogstraat 166, 2851 BE Haastrecht.
- Kosten € 27,50,- per persoon, vooraf te betalen op rekeningnummer NL 76 INGB 0000587345, ten name van Delfia Batavorum (let op: gewijzigd rekeningnummer) onder vermelding van Haastrecht.
- Aanmelden via het [aanmeldformulier op de website](#).
- Aanmelden tot uiterlijk 20 oktober 2019.

Vrijdag 29 november 2019

Tentoonstelling Klein leven, grote impact – 150 jaar Gist

Bezoek aan de tentoonstelling 150 jaar Gist in het voormalige hoofdkantoor Gist Brocades/DSM met een toelichting door Jan van der Mast.

De tentoonstelling vertelt het unieke verhaal van de geschiedenis van DSM en zijn voorgangers in Delft met patriarch en grondlegger Jacques van Marken. Als wetenschapper en zakenman richtte hij in 1869 de Nederlandsche Gist- en Spiritusfabriek op om bakkersgist te produceren.

Met zijn unieke benadering van sociaal ondernemerschap was hij zijn tijd ver vooruit.

Ter gelegenheid van deze mijlpaal presenteren DSM en het eerste microbenmuseum ter wereld, ARTIS-Micropia, een unieke tijdelijke tentoonstelling met de titel 'Klein leven, grote impact: microben bepalen onze wereld'.

Bezoekers krijgen te zien welke cruciale rol microben en biotechnologie spelen bij het mogelijk maken van leven op aarde en bij het aanpakken van enkele van 's werelds grootste uitdagingen op het gebied van klimaat, energie, circulariteit en voedselzekerheid.

De hal van het voormalige hoofdkantoor van de Gistfabriek

Praktische informatie

- Start 14:00 uur bij het voormalige hoofdkantoor, Wateringseweg 1.
- Max 50 deelnemers.
- Kosten € 5 p.p.
- Aanmelden [via het aanmeldformulier op de website](#).

Nieuws van de commissie Achter de Gevels van Delft

Voor wie geen of weinig ervaring heeft in archiefonderzoek organiseert Achter de gevels jaarlijks een cursus historisch huizenonderzoek. De eerstvolgende cursus start op 21 oktober 2019. Op acht achtereenvolgende maandagochtenden kunt u onder deskundige begeleiding aan de slag met het onderzoek naar het huis van uw keuze. Al doende raakt u vertrouwd met alle relevante archiefbronnen en met de vele digitale onderzoeksmogelijkheden die u tegenwoordig thuis kunt benutten. Mocht u door de cursus de smaak te pakken hebben gekregen, dan nodigen we u graag uit om de werkgroep van Achter de gevels van Delft te komen versterken.

- **Data:** 21 oktober t/m 9 december 2019.
- **Tijdstip:** maandagochtend 10.00-12.30 uur.
- **Kosten:** € 200,-
- **Locatie:** Stadsarchief Delft, Gantel 21, 2635 DP Den Hoorn.
- **Cursusdocent:** Kees van der Wiel.
- **Aanmelden:** per e-mail aan kees.vander.wiel@hetnet.nl

Op de website www.achterdegevelsvandelft.nl verschenen weer interessante nieuwe bijdragen. Zo dankt Achter de gevels haar naam aan het proefschrift 'Achter de gevels van Delft' van [Thera Wijsenbeek-Olthuis](#) (1946-2010). In haar proefschrift reconstrueert ze de levens van Delftenaren aan de hand van 300 nalatenschappen. Ook is er een artikel over [Markt 54-56](#), het Huis Mechelen, de herberg waar Johannes Vermeer in zijn jeugd woonde. Bij grondwerkzaamheden kwamen restanten daarvan aan de oppervlakte. En een beschrijving van [Voldersgracht 28](#), Vanouds de Vergulde Druijff.

Verenigingsnieuws

Een nieuwe naam voor het Jaarboek?

De redactie van het jaarboek heeft mooie reacties mogen ontvangen op de nieuwe vormgeving en indeling van het jaarboek. Natuurlijk zijn er ook verbeterpunten. Die proberen we door te voeren in het jaarboek dat we in mei 2020 zullen presenteren. Bij het invoeren van de wijzigingen zijn we als redactie ook gaan nadenken over de naamgeving. De aanduiding 'Jaarboek' is mogelijk te weinig uitnodigend voor externen en dekt niet de volledige inhoud. De redactie denkt dan ook na over een nieuwe, aansprekende naam voor deze publicatie. Daarbij willen we de leden graag de gelegenheid geven om suggesties aan te dragen. Misschien heeft u de gouden tip? Op basis van de aangedragen suggesties zal het bestuur uiteindelijk beslissen over een eventuele nieuwe naam. Uw ideeën zijn van harte welkom en kunnen tot 1 november worden ingeleverd bij Peter Becker via het mailadres: graafbecker@hetnet.nl

WO2 in foto's, verzoek van het Erfgoedhuis Zuid-Holland

In 2020 is het 75 jaar geleden dat Zuid-Holland en Nederland werden bevrijd van de Duitse overheersing. Volgend jaar zullen er veel lokale, provinciale en landelijke activiteiten, herdenkingen en festiviteiten plaatsvinden om hier aandacht aan te geven. Het NIOD is het initiatief 'WO2 in 100 foto's' gestart en heeft alle provincies gevraagd dit initiatief te ondersteunen. Ook het Erfgoedhuis Zuid-Holland doet hier aan mee door middel van een provinciale campagne en vraagt de leden van Delfia Batavorum hieraan mee te werken.

Waar gaat het om? De huidige samenleving is steeds meer op visualisering gericht. Foto's spreken sterk tot de verbeelding. Nu de periode van oorlog en bezetting steeds verder van ons af komt te staan, zijn het vooral de beelden die het verleden zichtbaar en voorstelbaar maken. WO2 in 100 foto's is een project dat in het kader van '75 jaar Vrijheid' in opdracht van het Platform WO2 wordt uitgevoerd door het NIOD. Het Nederlandse publiek wordt gestimuleerd op uiteenlopende wijzen te participeren. In eerste instantie per provincie en later op landelijk niveau wordt het publiek gevraagd de meest aansprekende foto's met betrekking tot de Tweede Wereldoorlog bijeen te brengen.

Erfgoedhuis Zuid-Holland zou het mooi vinden, als u komende maanden een bijdrage wilt doen door foto's van de oorlog op te sturen: maximaal 20 foto's die volgens u het beste en meest karakteristieke beeld geven over de oorlog, Van alle inzendingen worden per provincie 50 foto's uitgekozen en van alle provinciale inzendingen worden er uiteindelijk 100 voor heel Nederland geselecteerd. Het eindresultaat is de nationale tentoonstelling WO2 in 100 foto's in het gebouw van de Tweede Kamer. Uiteraard kunt u de vraag voor deze campagne ook doorsturen naar uw netwerk, uw vrienden, kennissen of familie.

ERFGOEDHUIS
ZUID · HOLLAND

Vanaf 11 november start de publieke campagne, we vragen echter u om nu al foto's op te sturen. U kunt uw mail bij voorkeur via WeTransfer sturen naar: 75jaarvrijheid@pzh.nl

Contributie 2020

Vanaf volgend jaar gaat Delfia Batavorum de Algemene Ledenvergadering in februari houden. Tijdens deze vergadering worden de financiën besproken en een eventuele verhoging van de jaarlijkse contributie vastgesteld. De penningmeester wacht zodoende de schone taak om alle financiën op tijd gerapporteerd te hebben aan het bestuur, de kascommissie en de leden.

Dat is een drukke periode. Onze penningmeester wil derhalve het versturen van de factuur met de contributie uitstellen tot na deze vergadering. Er is dan meer tijd om alles te verwerken en mochten er bedragen veranderen, met name van de contributiebijdrage, dan kan dat alsnog na instemming van de vergadering worden doorgevoerd.

Dus geen zorgen als u geen factuur ontvangt in januari. Hij komt echt, maar wel twee maanden later!

Met korting naar Geert Mak in Theater De Veste

Op 14 november geeft Geert Mak een theatercollege in Theater de Veste. Hij bespreekt de geschiedenis van Europa naar aanleiding van zijn nieuwe boek 'Grote Verwachtingen' dat op 5 november uitkomt.

Dit boek is een vervolg op zijn succesroman 'In Europa'.

Leden van Delfia Batavorum kunnen dit college met korting bezoeken.

Als u uw toegangsbewijs online bestelt via de website van Theater de Veste en de actiecode 'Delfia' invoert, betaalt u geen € 24,50 maar € 21,50.

Meer informatie vindt u op de website van Theater de Veste

onder: [https://www.theaterdeveste.nl/programma/6824/Theatercollege Geert Mak/De geschiedenis van Europa/](https://www.theaterdeveste.nl/programma/6824/Theatercollege%20Geert%20Mak/De%20geschiedenis%20van%20Europa/)

Nieuwe leden

Het bestuur heet de volgende nieuwe leden van harte welkom:

Mw. M. Weytingh

Mw. M. Fey

Mw. J.H.G.M. Dijkers

Dhr. H.J. Geers

Mw. M.C.H. Corneth

Dhr. P.P. Jonker

Dhr. H. van der Lee

Dhr. A.P. van den Bos

Dhr. P.C. Voskamp

Mw. A.C.M. Bonnet

Dhr. en mw. L. Boersma

Dhr. C.H. van Campenhout

Dhr. A.A. Poldervaart

Dhr. P.C. Voskamp

Delfia Batavorum op Twitter en Facebook

U kunt onze activiteiten en attenderingen ook volgen op:

- Twitter via <https://twitter.com/delfiabatavorum> en op
- Facebook via <https://www.facebook.com/DelfiaBatavorum>.

Steeds meer mensen, ook niet-leden, weten ons daar te vinden.